

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

BETECKNINGAR OCH BESTÄMMELSER

Etapplandskapsplan 2 för Nyland, Östersundomområdet

Nylands förbund 2018

Instruktioner för läsaren

I etappplansplan 2 för Nyland, planen för Östersundomområdet, upphävs alla planbeteckningar som har angetts för området samt planeringsbestämmelserna i anslutning till dem. De beteckningar med tillhörande planeringsbestämmelser som upphävs anges inte skilt för sig.

Alla behövliga planbeteckningar och -bestämmelser tas med på nytt i planen och nya behövliga beteckningar och -bestämmelser anges.

I etappplansplan 2 för Nyland, planen för Östersundomområdet, används områdesreserverings-, objekts- och linjebeteckningar samt egenskapsbeteckningar och utvecklingsprincipbeteckningar.

Med **områdesreserveringsbeteckningar** anges områdenas huvudsakliga användning och de utesluter varandra så att två olika områdesreserveringsbeteckningar inte kan gälla på ett och samma område. Rekreatiomsområde är till exempel en områdesreserveringsbeteckning.

Objektsbeteckningar, som är jämförbara med områdesreserveringar, används för att ange områden som är små i förhållande till planens skala eller när det är ändamålsenligt att först i den mer detaljerade planeringen bestämma den noggrannare områdesavgränsningen. Objektsbeteckningar används till exempel för hamnområden. Om en objektsbeteckning är placerad på en områdesreserveringsbeteckning, berörs den också av planeringsbestämmelserna för områdesreserveringsbeteckningen.

Med **linjebeteckningar** anges till exempel trafikförbindelser och samhällstekniska nätverk.

Egenskapsbeteckningar används för att ange sådana särskilda egenskaper av betydelse åtminstone på landskapsnivå hos delområden som man vill bevara eller som ställer specialvillkor som måste beaktas när områdesreserveringen planeras. En egenskapsbeteckning används bland annat för att ange byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY). En egenskapsbeteckning kan förekomma tillsammans med andra planbeteckningar så att de överlappar varandra. En områdesreserveringsbeteckning anger den huvudsakliga markanvändningen men i den mer detaljerade planeringen måste även egenskapsbeteckningarna och planeringsbestämmelserna gällande dem beaktas.

Med **utvecklingsprincipbeteckningarna** och de bestämmelser som hänför sig till dem anges i första hand områden och förbindelser som är av betydelse för den eftersträvade utvecklingen i landskapet, men som det på grund av landskapsplanens noggrannhetsgrad eller någon annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att ange som en klart inriktad områdesreservering eller linjebeteckning på kartan. En utvecklingsprincipbeteckning kan förekomma tillsammans med en områdesreserveringsbeteckning och en egenskapsbeteckning så att de överlappar varandra. Utvecklingsprincipbeteckningar är bland annat utvecklingsprincipbeteckningen för område som ska förtätas.

Utvecklingsrekommendationer och planeringsbestämmelser och -rekommendationer som gäller hela planområdet

Utvecklingsrekommendation för bosättning

Åretruntbosättning ska i första hand styras till landskapsplanens områden för tätortsfunktioner, med tyngdpunkt på de områden som ska förtätas. Bosättning som riktar sig till områden utanför tätortsfunktioner ska planmässigt styras till byar.

Vidsträckta områdeshelheter som har utvecklats till bostadsområden med stort invånarantal men som funktionellt förblivit ensidiga, utvecklas genom att deras funktionella struktur görs mångsidigare. Som utvecklingsmetoder används vid sidan av planering av markanvändningen stadspolitiska åtgärder varmed man från fall till fall förbättrar områdenas sociala och ekonomiska tillstånd och/eller närmiljöns tillstånd. Områdets samhällsstruktur förenhetligas med hjälp av åtgärder som stöder en bibehållen och bättre servicenivå, åtgärder som främjar uppkomsten av nya arbetsplatser samt genom att utveckla lokalcentrumen.

Vid planeringen av nya områden undviker man att det uppstår vidsträckta områdeshelheter som är reserverade enbart för boende.

Planeringsbestämmelse för vita områden i Helsingforsregionen

Ett område för vilket inget särskilt användningsändamål har anvisats på landskapsplanekartan är i första hand avsett att användas för jord- och skogsbruk och binärningar som stöder det. Bostads- och arbetsplatsbyggande som riktar sig till området ska styras till områden för tätortsfunktioner och byar. I den mer detaljerade planeringen kan för området anvisas även annan markanvändning vars verkningar är av lokal betydelse.

I den mer detaljerade planeringen ska landskapets och kulturmiljöns särdrag samt åker-, skogs- och andra naturområden av betydelse för jord- och skogsbruket, ekologin eller rekreationen utredas och beaktas och det ska undvikas att de splittras i onödan.

I den mer detaljerade planeringen ska man i synnerhet på områdena Sundberg och Husö i Östersundom i Helsingfors se till att lokalt betydande markanvändning inte orsakar sådana störningar för Svarta backens lund och fågelområdet i Östersundom FI0100065, som ingår i Nätverket Natura 2000, som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i nätverket Natura 2000. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid naturtypen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar som ingår i naturdirektivets bilaga I samt arterna som ingår i fågeldirektivets bilaga I.

Helsingforsregionen omfattar Borgnäs, Esbo, Grankulla, Helsingfors, Hyvinge, Kervo, Kyrkslätt, Mäntsälä, Nurmijärvi, Sibbo, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis.

Planeringsbestämmelse som gäller hela området

Den undre gränsen för storleken på en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse är 2 000 m²-vy, om utredningar inte visar något annat och om det inte bestäms något annat i dessa planeringsbestämmelser.

I den mer detaljerade planeringen ska de senaste uppgifterna över fasta fornlämningar i Museiverkets fornlämningsregister granskas samt behovet av arkeologiska utredningar utvärderas.

Planeringsrekommendation som gäller hela området

Det är möjligt att planera vindkraftsområden på lokal nivå utanför landskapsplanens vindkraftsområden. Det förutsätter att landskapsplanens centrala mål inte äventyras.

Vid planeringen ska man ta i beaktande vindkraftsområdenas konsekvenser för miljön, i synnerhet konsekvenserna för landskapet, kulturmiljön, naturen och livsmiljön samt begränsningarna som trafiken medför.

Vid planeringen av ett vindkraftsområde ska försvarsmakten höras.

Beteckning, Förklaring	Beskrivning	Planeringsbestämmelse
 <p>Område för tätortsfunktioner</p>	<p>Med beteckningen anges byggnadsområden som förutsätter detaljerad planering och som reserveras för boende, service- och arbetsplats- samt andra tätortsfunktioner. Beteckningen innefattar trafikleder samt hamn-, service-, depå-, terminal-, bangårdsoch andra motsvarande områden som behövs för trafiken, friluftsleder, cykel- och gångleder, lokalcentra, områden för samhällsteknisk försörjning, andra specialområden, lokala skyddsområden samt rekreations- och parkområden inom tätorterna.</p> <p>Beteckningen "Område för tätortsfunktioner" hindrar inte att användningsändamålet för områden som används för jord- och skogsbruk vid behov bibehålls.</p>	<p>Området planeras som ett område för boende, arbetsplatsfunktioner som passar ihop med sin omgivning samt för service och funktioner i anslutning därtill.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av området ska särskild uppmärksamhet fästas vid förenhetligande av samhällsstrukturen. Nybyggande och annan markanvändning ska genom planering anpassas till sin omgivning på ett sätt som stärker tätortens särdrag och tryggar miljö- och naturvärden samt beaktar områdets kulturhistoriska och landskapsliga särdrag. I den mer detaljerade planeringen ska man fästa uppmärksamhet vid hanteringen av dagvatten och förbereda sig på extrema väderfenomen.</p> <p>I planeringen av områdets användning ska det ses till att byggande eller annan användning varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten, vattenmängden, vattenbalansen eller vattenområdets bottenförhållanden på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till områdesreserveringen eller som ligger i närheten av området, och inte heller sådana buller- eller andra störningar som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av området ska man genom placeringen av funktioner och tillräckligt effektiv områdesanvändning främja en samhällsstruktur som stöder cyklande, gångtrafik och kollektivtrafik.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen bör tillgången till daglig service, tillräckliga friluftss- och</p>

Planeringsbestämmelsen som berör område för tätortsfunktioner ersätter den planeringsbestämmelse som berör område för tätortsfunktioner som har angetts i etappplansplan 4 för Nyland.

		<p>rekreationsmöjligheter samt cykel- och gångförbindelser till regionala rekreatiomsområden tryggas. I den mer detaljerade planeringen ska även verksamhetsbetingelserna för lokalcentra tryggas och vikt fästas vid att det finns tillräckliga möjligheter för dagligvaruhandeln att inleda närbutiksverksamhet.</p> <p>De undre gränserna för storleken på stora detaljhandelsenheter av regional betydelse är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den undre gränsen för storleken på sådan detaljhandel som med hänsyn till affärens art av grundad anledning kan förläggas också utanför centrumområden, såsom bil-, järn-, möbel-, trädgårds- och lantbrukshandel, är i Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla 30 000 m²-vy, i Hyvinge, Träskända, Kervo, Kyrkslätt, Lojo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgå, Raseborg, Sibbo, Tusby och Vichtis 10 000 m²-vy, i Askola, Hangö, Ingå, Högfors, Lovisa, Borgnäs och Sjundeå 5 000 m²-vy och i Lapträsk, Mörskom och Pukkila 2000 m²-vy, om utredningar inte visar något annat. • I fråga om övrig specialvaruhandel är den under gränsen för storleken i Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla 10 000 m²-vy, i Askola, Hangö, Hyvinge, Ingå, Träskända, Högfors, Kervo, Kyrkslätt, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Borgå, Raseborg, Sibbo, Sjundeå, Tusby och Vichtis 5000 m²-vy och i Lapträsk, Mörskom och Pukkila 2000 m²-vy, om utredningar inte visar något annat. • I fråga om dagligvaruhandeln är den undre gränsen för storleken i Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla 5000 m²-vy och i övriga kommuner i Nyland 2000 m²-vy, om
--	--	---

		<p>utredningar inte visar något annat.</p> <p>Med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse avses också ett sådant område för detaljhandel bestående av flera affärer som till sina verkningar kan jämföras med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen ska obebyggda stränder reserveras för allmän rekreation, ifall inte något särskilt behov förutsätter att området anvisas för annat bruk.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen ska det anges hur friluftsleder som utmärkts på landskapsplanekartan fortsätter på området för tätortsfunktioner.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av området ska man trygga och ta i beaktande tillräckliga depåområden som krävs för att utveckla spår- och kollektivtrafiken. När annan markanvändning planeras på områden för existerande depåer ska det säkerställas att ersättande depåkapacitet har förverkligats innan verksamheten vid den existerande depån upphör.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av Östersundoms landskapsplaneområde ska man se till att inte orsaka sådana störningar för Svarta backens lund och fågelområdet i Östersundom FI0100065, som ingår i Nätverket Natura 2000, som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i nätverket Natura 2000. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid naturtypen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar som ingår i naturdirektivets bilaga I samt arterna som ingår i fågeldirektivets bilaga I.</p>
 <p>Område som ska förtätas</p>	<p>Beteckningen är en utvecklingsprincipbeteckning.</p> <p>Med beteckningen anges områden för tätorts- och</p>	<p>Området ska planeras som ett område som stöder sig på kollektiv-, gång- och cykeltrafik och som ska bebyggas effektivare än det övriga området i den aktuella tätorten. När</p>

	centrumfunktioner som ska förtätas och som stöder sig på ett hållbart trafiksystem.	Samhälls-strukturen förtätas ska uppmärksamhet fästas särskilt vid områdets särdrag och kulturmiljö, livsmiljöns kvalitet, att det ekologiska nätverket fungerar samt att det finns tillräckligt med närreklamationsområden.
 Område för tätortsfunktioner som stöder sig på spårtrafik	Med beteckningen anges områden för tätortsfunktioner som stöder sig på nya spårtrafikstationer.	<p>För området gäller förutom planeringsbestämmelsen för område för tätortsfunktioner dessutom följande planeringsbestämmelse: I kommunens planläggning ska markanvändningen på området planeras och dimensioneras så att spårtrafikens verksamhetsbetingelser gynnas. Den nya stationens noggrannare placering bestäms i den mer detaljerade planeringen.</p> <p>Planeringen av en ny spårtrafikförbindelse och station ska kopplas samman med markanvändningen på området. I den mer detaljerade planeringen ska förverkligandet av området kopplas till det bindande beslutet om genomförande av den nya spårtrafikförbindelsen och stationen.</p> <p>Planeringen av en ny station vid en befintlig spårtrafikförbindelse ska kopplas samman med markanvändningen på området. I den mer detaljerade planeringen ska förverkligandet av området kopplas till det bindande beslutet om genomförande av den nya stationen.</p>
 Område för centrumfunktioner Kommuncentrum / Områdescentrum I huvudstadsregionen	<p>Med objektsbeteckningen anvisas det ungefärliga läget för områden för centrumorienterade service-, förvaltnings- och andra funktioner i kommuncentra och huvudstadsregionens områdescentra. Området kan omfatta även boende samt nödvändiga trafikområden och parker.</p> <p>Objektsbeteckningarna för centrumfunktioner innefattar delvis eller helt kulturhistoriska områden eller objekt.</p>	<p>Dessa planeringsbestämmelser gäller rikscentrum, region- och kommuncentra samt huvudstadsregionens områdescentra.</p> <p>Placeringen och omfattningen av områden för centrumfunktioner som angetts med objektsbeteckningen ska definieras i den mera detaljerade planläggningen så att områdena bildar en funktionellt enhetlig helhet med tyngdpunkten på centrumorienterade funktioner.</p> <p>I den mera detaljerade planeringen av området för centrumfunktioner ska uppmärksamhet fästas vid stadsbilden, trivselen, särprägel samt fungerande gång- och cykelförbindelser och parkerings-, servicetrafik- och</p>

Planeringsbestämmelsen som berör område för centrumfunktioner ersätter den gällande planeringsbestämmelsen som berör område för centrumfunktioner.

		<p>kollektivtrafikarrangemang. I planeringen ska tillräckliga områden anvisas för omstigningsplatser och anslutningsparkering för kollektivtrafiken. I den mera detaljerade planeringen ska man fästa uppmärksamhet vid hanteringen av dagvatten och förbereda sig på extrema väderfenomen.</p> <p>I den mera detaljerade planeringen ska man beakta kulturhistoriska och landskapliga särdrag samt trygga bevarandet av betydande landskaps och kulturvärden även på områden och vid object som delvis eller helt blir under objektsbeteckningen för centrumfunktioner. De objekt som ingår i inventeringarna Kulturhistoriska miljöer av riksintresse (RKY 1993) och Byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY 2009) räknas upp i slutet av denna handling.</p> <p>I planeringen av områden för centrumfunktioner ska det ses till att användning och förverkligande av centrumområdet inte orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten och vattennaturen i havsvikar på ett Natura 2000-område som gränsar till centrum eller ligger i dess närhet som avsevärt försämrar de naturvärden som ligger till grund för att området har tagits med eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.</p> <p>På alla områden för centrumfunktioner kan placeras stora detaljhandelsenheter av regional betydelse. När området planeras ska man förbereda sig på ett tillräckligt serviceutbud. Storleken på stora detaljhandelsenheter ska dimensioneras så att de passar ihop med sin omgivning. I den mera detaljerade planläggningen ska de dimensioneras och deras förverkligande tidsplaneras så att de inte har några betydande skadliga konsekvenser för de kommersiella tjänsterna i andra centrumområden och så att det ses till att handels servicenät utvecklas på ett balanserat sätt. Förverkligandet av stora enheter ska tidsmässigt</p>
--	--	---

		<p>kopplas ihop med förverkligandet av omgivande tätortsfunktioner.</p> <p>Våningsytan av stora detaljhandelsenheter i rikscentrum, i områdescentra i huvudstadsregionen (Grankulla, Mattby-Olars, Alberga, Hagalund, Esbo centrum, Esboviken, Myrbacka, Backas, Dickursby, Håkansböle, Björkby, Korso, Kivistö, Gamlas, Malm, Östra centrum, Hertonäs och Zachrisbacken) samt i regioncentra (Hyvinge, Lojo, Ekenäs och Borgå) samt i kommuncentra (Kervo, Träskända, Skavaböle, Kyrkslätt, Klövskog, Lovisa, Nummela, Mäntsälä och Söderkulla) maximidimensioneras inte i landskapsplanen.</p> <p>Den sammanlagda våningsytan av stora detaljhandelsenheter som placeras på området för centrumfunktioner i Karis i Raseborg och Nickby i Sibbo, Hangö, Högfors och Nurmijärvi kyrkby får vara högst 30 000 m²-vy i respektive centralort.</p> <p>Den sammanlagda våningsytan av stora detaljhandelsenheter som placeras på andra områden för centrumfunktioner får vara högst 20 000 m²-vy i respektive centralort.</p>
 <p>Stor detaljhandelsenhet av regional betydelse</p>	<p>Med objektsbeteckningen anges placeringsobjekt för stora detaljhandelsenheter av regional betydelse utanför områdena för centrumfunktioner. De utvecklas för sådan handel som kräver mycket utrymme, som inte konkurrerar med handel i centrum och som kunderna vanligtvis besöker sällan.</p>	<p>På ett område som beteckningen utvisar kan i den mera detaljerade planeringen anvisas sådan detaljhandel av regional betydelse som med hänsyn till affärens art av grundad anledning också kan förläggas utanför centrumområden, såsom bil-, järn-, möbel-, trädgårds- och lantbrukshandel. Nya stora dagligvaruhandelsenheter av regional betydelse får anvisas enbart norr om Esbo centrum, i korsningen av Ring III och Åboleden (Gloms i Esbo), där dagligvaruhandel får anvisas på högst 10 000 m²-vy, i vilket ingår maximidimensioneringen av den stora detaljhandelsenheten i Gloms.</p> <p>Maximidimensioneringen av stora detaljhandelsenheter anges i en tabell som finns i slutet av landskapsplanens planeringsbestämmelser.</p>

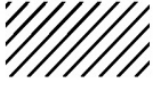

		<p>Med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse avses också ett sådant område för detaljhandel bestående av flera affärer som till sina verkningar kan jämföras med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse.</p> <p>Placeringen och omfattningen av stora detaljhandelsenheter som angetts med objektsbeteckning ska definieras i den mera detaljerade planläggningen så att de bildar en tillräckligt omfattande funktionell helhet. En stor detaljhandelsenhet av regional betydelse får inte förverkligas innan omgivande områden för tätortsfunktioner eller arbetsplatsområden förverkligas. Dessutom ska det ses till att tjänsterna i mån av möjlighet kan nås med till fots, med cykel eller med kollektivtrafik samt att möjligheterna främjas att utveckla ett sådant servicenät där avstånden för utträttande av ärenden är skäliga och att de skadliga konsekvenserna av trafiken är så ringa som möjligt.</p>
<p>TP1 TP1 Arbetsplatsområde</p>	<p>Med beteckningen anges betydande arbetsplatsområden utanför områden för tätortsfunktioner.</p> <p>Beteckningen gäller etappplansplan 2 för Nyland, Östersundomområdet</p>	<p>Området reserveras i första hand för arbetsplatsbyggnad. I den mera detaljerade planeringen ska ingen betydande ny bosättning anvisas till området. Ny bebyggelse och annan markanvändning ska anpassas till omgivningen på ett sätt som tryggar miljö- och naturvärdena samt beaktar områdets kulturhistoriska och landskapliga särdrag. I den mera detaljerade planeringen ska man fästa uppmärksamhet vid hanteringen av dagvatten och förbereda sig på extrema väderfenomen.</p> <p>De undre gränserna för stora detaljhandelsenheter av regional betydelse är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den undre gränsen för sådan detaljhandel som med hänsyn till affärens art av grundad anledning kan förläggas också utanför centrumområden, såsom bil-, järn-, möbel-, trädgårds- och lantbruksaffärer, är i Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla 30 000 m²-vy, i Hyvinge, Träskända, Kervo, Kyrkslätt, Lojo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgå,

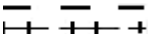

		<p>Raseborg, Sibbo, Tusby och Vichtis 10 000 m²-vy och i Askola, Hangö, Ingå, Högfors, Lovisa, Borgnäs och Sjundeå 5000 m²-vy och i Lapträsk, Mörskom och Pukkila 2000 m²-vy, om utredningar inte särskilt visar något annat.</p> <p>Med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse avses också ett sådant område för detaljhandel bestående av flera affärer som till sina verkningar kan jämföras med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse.</p> <p>Vid planeringen av områdets användning ska det ses till att byggandet eller användningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra project och planer orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten, vattenmängden, vattenbalansen eller vattenområdets bottenförhållanden på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till områdesreserveringen, och inte heller sådana buller- eller andra störningar som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.</p> <p>Det ska i synnerhet ses till att planeringen inte orsakar sådana störningar på Svarta backens lund och fågelområdet i Östersundom FI0100065, som ingår i Nätverket Natura 2000, som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i nätverket Natura 2000. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid naturtypen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar som ingår i naturdirektivets bilaga I samt arterna som ingår i fågeldirektivets bilaga I.</p>
	<p>Med beteckningen anges separate industriarbetsplatsområden som är belägna utanför den övriga</p>	<p>Området reserveras för byggande av industriarbetsplatser. På området kan I den mer detaljerade</p>

 <p>Industriområde</p>	<p>samhällsstrukturen. Områden anvisas för sådana funktioner som på grund av verksamhetens karaktär, miljökonsekvenser eller någon annan orsak inte kan vara belägna i omedelbar närhet av bosättning.</p>	<p>planeringen på grundval av närmare utredningar anvisas industrianläggningar med betydande miljökonsekvenser och/eller anläggningar som hanterar farliga kemikalier. Betydande miljöolägenheter skall förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas. Till den del det på området lagras och/eller tillverkas bränsle eller andra farliga ämnen, skall de miljörisker som lagringen orsakar beaktas vid planeringen av området och dess närmiljö. Nybyggande och annan markanvändning ska anpassas till sin omgivning på ett sätt som tryggar miljö- och naturvärden samt beaktar områdets kulturhistoriska och landskapliga särdrag. I den mer detaljerade planeringen ska man fästa uppmärksamhet vid hanteringen av dagvatten och förbereda sig på extrema väderfenomen.</p> <p>I planeringen av områdets användning skall det ses till att byggande eller annan användning varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten, vattenmängden, vattenbalansen eller vattenområdets bottenförhållanden på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till områdesreserveringen eller som ligger i närheten av området, och inte heller sådana buller- eller andra störningar som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.</p>
 <p>Rekreatiomsområde</p>	<p>Med beteckningen anges områden avsedda för allmän rekreation och friluftsliv.</p> <p>Beteckningen omfattar lokala leder som redan finns på rekreatiomsområdena och som är nödvändiga för att förenhetliga samhällsstrukturen.</p>	<p>Området reserveras för allmän rekreation och friluftsliv. I den mer detaljerade planeringen av området skall man trygga förutsättningarna att använda området för rekreation, områdets tillgänglighet, en tillräcklig service- och utrustningsnivå samt miljövärdena och visa hur de friluftsleder som utmärkts på landskapsplanekartan fortsätter på rekreatiomsområdet.</p>

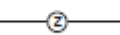

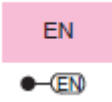
<div data-bbox="231 331 801 546" style="border: 2px solid orange; border-radius: 15px; padding: 10px; margin: 10px;"> <p>Planeringsbestämmelsen som berör rekreationsområde ersätter den planeringsbestämmelse som berör rekreationsområde som har angetts i etapplandskapsplan 4 för Nyland.</p> </div>	<p>Till beteckningen hänför sig bygginskränkning enligt 33 § 1 mom. i MBL.</p>	<p>Vid planeringen av rekreationsområden skall uppmärksamhet fästas vid områdenas egenskaper som en del av det ekologiska nätverket samt deras betydelse för naturens mångfald.</p> <p>På ett rekreationsområde kan man i den mer detaljerade planeringen anvisa lokala leder samt anläggningar och konstruktioner för den samhällstekniska försörjningen som på grundval av en konsekvensbedömning är nödvändiga för att förenhetliga samhällsstrukturen. I planeringen av nödvändiga leder skall man trygga en så obehindrad och säker fortsättning som möjligt på rekreationsförbindelserna.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av rekreationsområdet på Östersundoms område i Helsingfors ska man se till att inte orsaka sådana störningar för Svarta backens lund och fågelområdet i Östersundom FI0100065, som ingår i Nätverket Natura 2000, som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i nätverket Natura 2000. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid naturtypen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar som ingår i naturdirektivets bilaga I samt arterna som ingår i fågeldirektivets bilaga I.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av området som ligger mellan Sibbo storskog och Svarta backen samt Sibbo storskog och Sundberg i Östersundom ska tas i beaktande att den ekologiska förbindelsen fortsätter och bevaras, i synnerhet med tanke på livsmiljön för arten järpe som ingår i fågeldirektivets bilaga I.</p>
 <p>Behov av grönförbindelse</p>	<p>Med beteckningen anges grönförbindelser och -områden som hör till nätverket av rekreationsområden och det ekologiska nätverket.</p>	<p>I den mer detaljerade planeringen skall man se till att en förbindelse som angetts med beteckningen bibehålls eller förverkligas på ett sätt som tryggar rekreations- och friluftsmöjligheterna, områdets landskapsvärden, bevarandet av</p>

	<p>Till beteckningen hänför sig inte bygginskränkning enligt 33 § 1 mom. i MBL.</p>	<p>värdefulla naturobjekt samt olika arters möjligheter att röra sig.</p> <p>Vid dimensioneringen av en grönförbindelse skall uppmärksamhet fästas vid förbindelsens betydelse som en del av det ekologiska nätverket samt vid samordningen av regionala och lokala rekreationsbehov, så att existerande obebyggda områden som reserverats eller lämpar sig för rekreation i mån av möjlighet reserveras för rekreation i den mer detaljerade planläggningen.</p>
 <p>Naturskyddsområde</p>	<p>Med beteckningen anges områden som skyddats eller som är avsedda att skyddas med stöd av naturvårdslagen. Det är fråga om nationalparker, naturparker och andra naturskyddsområden. Som skyddsområden har också anvisats områden som hör till skyddsprogrammen samt områden som hör till programmet Natura 2000 till den del som det i samband med besluten har framförts att områdena skall förverkligas med stöd av naturvårdslagen. På ett område som innehas av en myndighet kan myndigheten även på andra grunder än naturvårdslagen fatta beslut för att trygga skyddet av området.</p> <p>Till beteckningen hänför sig bygginskränkning enligt 33 § 1 mom. i MBL.</p>	<p>På områden som anvisats som skyddsområden får inte planeras åtgärder som äventyrar eller försämrar de natur- och miljövärden, på grund av vilka området har bildats till naturskyddsområde eller målet är att inrätta ett sådant. I den mer detaljerade planeringen av området skall anges hur friluftsleder som utmärkts på landskapsplanekartan fortsätter.</p>
 <p>Område som hör till eller föreslagits hör till nätverket Natura 2000</p>	<p>Med egenskapsbeteckningen anges områden som hör till programmet Natura 2000 enligt statsrådets beslut samt statsrådets förslag till komplettering av programmet. Markoch vattenområden anges med rasterbeteckning och åar med linjebeteckning.</p> <p>Med stöd av naturvårdslagen får på området eller i dess närhet inte planeras åtgärder som avsevärt försämrar de naturvärden enligt fågeldirektivet eller habitatdirektivet på grund av vilka området har tagits med i programmet.</p>	

 <p>Värdefull ås eller annan geologisk formation</p>	<p>De geologiska formationer som angetts med egenskapsbeteckningen är förknippade med betydande landskapliga och naturvetenskapliga värden.</p> <p>Med beteckningen anges nationellt värdefulla åsområden som ingår i åsskyddsprogrammet, värdefulla åsområden i de fastställda landskapsplanerna, bergslandskapsområden som är värdefulla både på riks- och landskapsnivå, moränbildningar som är värdefulla på landskapsnivå samt vind- och strandavlagringar.</p> <p>På områden där användningsändamålet har angetts med en områdesreserveringsbeteckning, bestämmer beteckningen den primära markanvändningsformen.</p> <p>Till beteckningen hänförs sig inte bygginnskränkning enligt 33 § 1 mom. i MBL.</p>	<p>Områdesanvändningen skall planeras så att en vacker landskapsbild inte fördärvas, betydande skönhetsvärden hos naturen eller speciella naturförekomster förstörs eller naturförhållandena genomgår betydande eller omfattande skadliga förändringar på det sätt som avses i marktäktslagen.</p> <p>Vid den mer detaljerade planeringen skall den i landskapsplanen åsyftade, ändamålsenliga markanvändningen och de geologiska värdena bedömas och samordnas.</p>
 <p>Gräns mellan skärgårdszoner</p>	<p>Gränslinjen åtskiljer landskapsgeografiska zoner i havsstrandsområdet, vilkas planeringsbestämmelser baserar sig på områdenas speciella karaktär och särdrag.</p>	
<p>vz1 Fastlandets strandzon och inre skärgården</p>	<p>Den norra gränsen för zonen utgörs av fastlandssidans kant av strandzonen, som sträcker sig från strandlinjen inåt landet.</p> <p>Zonen är avsedd att planeras som ett område med alla funktioner och alla typer av markanvändning.</p>	<p>I den mer detaljerade planeringen av området skall man beakta kultur- och naturlandskapets värden samt bevarandet av värdefulla naturförhållanden, förbättringen av miljöns tillstånd och främjandet av vattenvården samt rekreationsbehoven.</p> <p>I samband med den mer detaljerade planeringen skall man utreda och beakta viktiga fågelområden.</p>
 <p>Motorled</p>	<p>Med beteckningen anges motorvägar och motortrafikleder samt motorgator.</p> <p>Till beteckningen hänförs sig bygginnskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.</p>	<p>En vägförbindelse som utmärkts på landskapsplanekartan kan i den mera detaljerade planeringen på tillräckliga grunder ges en tekniskt eller funktionellt lägre klass.</p>
 <p>Regional väg</p>	<p>Med beteckningen anges regionala vägar och gator som ansluter sig till dem.</p>	<p>I vägplaneringen ska regionala friluft-, rekreations- och grönförbindelsebehov, naturskyddet, kulturmiljön, landskapet, skyddet av</p>

	Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	grund- och ytvatten samt olika arters möjligheter att röra sig beaktas.
 Planskild anslutning	Med beteckningen anges de planskilda anslutningar som förbinder vägar och gator som anges i landskapsplanen. Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	När en väg, led eller anslutning planeras ska det ses till att den varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana buller- eller andra störningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till trafikleden eller som ligger i närheten av den som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.
 Förbindelsebana	Med beteckningen anges förbindelsebanorna. Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	I banplaneringen ska regionala frilufts-, rekreationsoch grönförbindelsebehov, naturskyddet, kulturmiljö- och landskapsvärden, skyddet av grund- och ytvatten samt olika arters möjligheter att röra sig beaktas.
 Trafikled betecknad med streckad linje anger en alternativ eller riktgivande sträckning	Med beteckningen anges alternative sträckningar för trafikleder när det finns flera användbara sträckningsalternativ i landskapsplanen. Med beteckningen för riktgivande sträckning anges en trafikled när dess exakta placering inte är avgjord. Till beteckningen hänför sig inte bygginskränkning enligt 33 § 1 mom. i MBL.	I väg- och banplaneringen ska regionala frilufts-, rekreations- och grönförbindelsebehov, naturskyddet, kulturmiljön, skyddet av grund- och ytvatten samt olika arters möjligheter att röra sig beaktas. I väg- och banplaneringen ska det ses till att trafikleden varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt orsakar sådana skadliga verkningar för grundvattnet, vattenföringen, vattennaturen, vattenområdenas bottenförhållanden, buller- eller andra störningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till trafikleden eller som ligger i närheten av den som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.
 Trafiktunnel	Med beteckningen anges en tunnelsträcka på vägen eller banan. Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	Tunnelbeteckningen anger en sådan tunnelsträcka på en trafikled som är nödvändig för samhällsstrukturen i regionen, naturmiljön, möjligheterna till friluftsliv och olika arters möjligheter att röra sig obehindrat. I den mera detaljerade planeringen ska natur-, kulturmiljö- och

		<p>landskapsvärden samt skyddet av grund- och ytvatten beaktas.</p> <p>I planeringen av trafiktunneln ska det ses till att byggandet eller användningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra project och planer orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten, vattenmängden, vattenbalansen eller vattenområdets bottenförhållanden på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på trafiktunnelns sträckning eller i närheten av den, och inte heller andra sådana störningar som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.</p>
 Behov av trafikförbindelse	<p>Med beteckningen anges behov av trafikförbindelser samt behov av att utveckla trafikförbindelserna mellan Helsingfors och Tallinn inklusive färj-, spår- och helikopterförbindelser.</p>	<p>Följande förbindelser ska i första hand planeras som kollektivtrafikförbindelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • från Helsingfors centrum till Degerö • från Söderkulla i Sibbo mot Borgå • Från Majvik i Sibbo mot Söderkulla • från Stensvik i Esbo mot Kyrkslätt • från Klövskog i Nurmijärvi till Rajamäki
 Tvärgående kollektivtrafikförbindelse i huvudstadsregionen	<p>Beteckningen är en utvecklingsprincipbeteckning.</p> <p>Med beteckningen anges de viktigaste tvärgående kollektivtrafikförbindelserna i huvudstadsregionen.</p>	<p>Förbindelsen kan förverkligas som antingen spår- eller bussförbindelse. Förbindelsernas noggrannare placering definieras i den mera detaljerade planeringen så att de stärker den nätverksliknande strukturen i huvudstadsregionen.</p> <p>Förbindelsen ska planeras så att den ansluter till kollektivtrafiken inom och till huvudstadsregionen på omstigningsplatser inom kollektivtrafiken.</p>
 Omstigningsplats för kollektivtrafiken	<p>Med objektsbeteckningen anges den ungefärliga placeringen för omstigningsplatser för kollektivtrafiken av regional betydelse utanför områdena för centrumfunktioner.</p>	<p>I den mera detaljerade planeringen ska på området reserveras smidiga rutter för kollektivtrafik och tillräckliga områden för omstigningshållplatser där man smidigt kan byta mellan olika kollektivtrafikformer och -linjer.</p>
	<p>Med beteckningen anges kraftledningar för 400 kV.</p>	<p>I planeringen av sträckningarna för kraftledningar och likströmskablar ska det ses till att sträckningen</p>

400 kV kraftledning	Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana negativa verkningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på sträckningen eller i närheten av denna som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att område har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.
 400 kV kraftledning, riktgivande sträckning	Med en streckad linje anges riktgivande sträckningar för en kraftledning för 400 kV.	
 110 kV kraftledning	Med beteckningen anges kraftledningar för 110 kV. Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	
 110 kV kraftledning riktgivande sträckning	Med en streckad linje anges riktgivande sträckningar för kraftledningar för 110 kV. Till beteckningen hänför sig inte bygginskränkning enligt MBL 33 § 1 mom.	Vid planeringen av områdesanvändningen ska föreskrifterna om skyddsavstånd för naturgasrörsystem beaktas. I planeringen av sträckningarna för naturgashuvudledning ska det ses till att sträckningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana negativa verkningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på sträckningen eller i närheten av den som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.
 Naturgashuvudledning	Med beteckningen anges naturgasledningar med högt tryck (över 40 bar). Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.	
 Område för energiförsörjning	Med beteckningen anges anläggningar eller konstruktioner som betjänar energiförsörjningen. Till områdesreserveringsbeteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom. För områden som angetts med objektsbeteckning definieras områdets exakta placering och omfattning i den mera detaljerade planeringen.	Området reserveras för energiförsörjningens behov. Betydande miljöolägenheter ska förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas. Om området på Hanaholmen i Helsingfors slutar att användas som kraftverksområde, reserveras det som område för tätortsfunktioner. På området kvarstår reserveringen för en stor transformatorstation oberoende av om kraftverket eventuellt flyttas.

 <p>Område för samhällsteknisk försörjning</p>	<p>Med beteckningen anges områden för anläggningar som betjänar den samhällstekniska försörjningen, i synnerhet vattenförsörjningen.</p> <p>Området för anläggningen definieras närmare i den mer detaljerade planeringen.</p>	<p>Betydande miljöolägenheter ska förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas.</p>
 <p>Huvudvattenledning</p>	<p>Med beteckningen anges en kommunöverskridande huvudvattenledning som är viktig med tanke på den regionala vattenförsörjningen.</p> <p>Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.</p>	
 <p>Område reserverat för slutdeponering av överskottsjord</p> <div data-bbox="233 1339 804 1626" style="border: 2px solid orange; border-radius: 15px; padding: 10px; margin-top: 20px;"> <p>Planeringsbestämmelsen som berör område reserverat för slutdeponering av överskottsjord ersätter den gällande planeringsbestämmelsen som berör område reserverat för slutdeponering av överskottsjord.</p> </div>	<p>Med beteckningen anges områden som reserveras för hantering, lagring och slutdeponering av sprängsten och ren överskottsjord.</p> <p>Till områdesreserveringsbeteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.</p> <p>För ett område som anvisats med objektsbeteckning definieras områdets exakta placering och omfattning i den mer detaljerade planeringen.</p>	<p>Området reserveras för hantering, lagring och slutdeponering av sprängsten och ren överskottsjord.</p> <p>För att minska miljöolägenheterna skall ett tillräckligt skyddsområde tryggas vid planeringen av området. På området eller i dess omedelbara närhet kan i den mer detaljerade planeringen anvisas företagsverksamhet som ansluter sig till utnyttjandet av dessa material eller som annars lämpar sig för området.</p> <p>Områdets användning skall planeras så att på områden där det med egenskapsbeteckning har angetts att det finns stenmaterialstillgångar som är av betydelse för stenmaterialsproduktionen i landskapet samordnas funktionerna tids- och områdesmässigt.</p> <p>På ett EJ3-område där det med objektsbeteckning har angetts att även ett område för avfallshantering EJ1 placeras skall möjligheterna att förverkliga området för avfallshantering EJ1 tryggas i den mer detaljerade planeringen.</p> <p>I etappplansplan 2 för Nyland, Östersundomområdet, ska man i planeringen av och utfyllnadsverksamheten på området som angetts med objektsbeteckning ta hänsyn till att området då verksamheten upphör reserveras för det användningsändamål som områdesreserveringsbeteckningen i landskapsplanen anger.</p>

 <p>Område för avfallshantering och energiförsörjning</p>	<p>Med beteckningen anges alternative förläggingsplatser för anläggningar som betjänar avfallshandlingen och energiförsörjningen. En eller flera av anläggningarna kan förverkligas. Med beteckningen har angetts Långmossen i Vanda, Stensböle i Helsingfors, Gerknäs i Lojo samt Käringmossen och Juvamalm i Esbo.</p>	<p>I den mer detaljerade planeringen kan området reserveras för ett kraftverk som använder avfallsbränsle. I den mer detaljerade planeringen kan på området placeras även andra avfallshandlings och/eller energiförsörjningsfunktioner men inte en slutdeponeringsplats för avfall, med undantag för Käringmossen i Esbo.</p>
 <p>Grundvattenområde</p>	<p>Med egenskapsbeteckningen anges grundvattenområden med värdefulla egenskaper som kan vara eller är viktiga för samhällets vattenförsörjning.</p>	<p>De åtgärder som berör området skall planeras så att de inte permanent minskar grundvattnet eller försämrar dess kvalitet.</p>
 <p>Byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009)</p>	<p>Med egenskapsbeteckningen anges områden, vägar och objekt som hör till den byggda kulturmiljön av riksintresse (RKY 2009).</p> <p>På områden där användningsändamålet har angetts med en områdesreserveringsbeteckning bestämmer beteckningen den primära markanvändningsformen.</p>	<p>Vid användningen av områdena måste säkerställas att naturarvet och kulturmiljöerna av riksintresse bevarar sitt värde.</p> <p>I den mer detaljerade planeringen av området ska den i landskapsplanen åsyftade, ändamålsenliga markanvändningen samt områdets landskaps- och kulturmiljövärden bedömas och samordnas.</p>
 <p>Kulturmiljö av intresse på landskapsnivå</p>	<p>Med egenskapsbeteckningen anges kulturmiljöer av intresse på landskapsnivå som är viktiga med tanke på kulturmiljön och som omfattar både landskapsområden och byggda kulturmiljöer.</p> <p>På områden där användningsändamålet har angetts med en områdesreserveringsbeteckning bestämmer beteckningen den primära markanvändningsformen.</p>	<p>I den mer detaljerade planeringen samt vid byggandet och användningen ska man ta hänsyn till värnandet om värdefulla kulturmiljöer på landskapsnivå.</p> <p>Då kulturmiljön utvecklas ska dess värden tas i beaktande och samordnas med den i landskapsplanen åsyftade, ändamålsenliga markanvändningen.</p>

Maximidimensioneringen av stora detaljhandelsenheter av regional betydelse

I maximidimensioneringen ingår det existerande och det nya affärsutrymmet.

I maximidimensioneringen ingår också affärsutrymme av lokal betydelse.

Med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse avses också ett sådant område för detaljhandel bestående av flera affärer som till sina verkningar kan jämföras med en stor detaljhandelsenhet av regional betydelse.

30 000 k-m ²	50 000 k-m ²	75 000 k-m ²	100 000 k-m ²	125 000 k-m ²	150 000 k-m ²	175 000 k-m ²	200 000 k-m ²
Hyvinge, Riksväg 25	Esbo, Torvknuten	Esbo, Knektbro	Esbo, Kullobron	Hyvinge, Sveitsinportaali	Vanda, Rosendal	Vanda, Varistorna-Petikko	Esbo, Glom, varav dagligvaruhandel på högst 10 000 m ² -vy
Lovisas västra del	Nurmijärvi, Mäyränkallio	Lojo, Tynnismalm	Helsingfors, Skomakarböle	Borgå, Kungsporten			Esbo, Finno
Nurmijärvi, Iivesvuori	Vichtis, Huhmari	Lojo, Lempola	Helsingfors, Zachrisbacken	Vanda, Portparken			Helsingfors, Kasåker
Raseborg, Karis sydvästra del	Raseborg, Horsbäck	Keravanportti	Träskändas södra anslutning				Helsingfors, Kånala
		Kyrkslätt, Ingvalsporten	Borgå, Östermalm				
		Mäntsälänportti	Tusby, Skavaböles södra del				
		Tusby, Focus	Vanda, Björkhagen				
			Vanda, Petas				

Förteckning över objekt och områden som ingår i inventeringen Kulturhistoriska miljöer av riksintresse (RKY 1993) och som helt eller delvis hamnar under beteckningar för områden för centrumfunktioner. Objekten och områdena ska beaktas i planeringen i enlighet med planeringsbestämmelserna för såväl områden för centrumfunktioner som kulturmiljöer.

RKY 1993 objekt

Träskända järnvägsstation	Träskända
Dickursby gamla järnvägsstation	Vanda
Osuusliike Auras hus, Nummela	Vichtis
Degerby fästning	Lovisa

RKY 1993 områden

Trähuskvarteren i Hangö centrum och magasinerna i Östra hamnen	Hangö
Miljön i Ingå kyrkby	Ingå
Karis järnvägsstation med omgivning	Raseborg
Sjundeå järnvägsstation och stationstrakt	Sjundeå
Gamla stan (Barckens udde) I, II och IV stadsdelarna	Raseborg
Ekenäs hamn och industrikvarteren vid stranden	Raseborg
Seminarieområdet	Raseborg
Ekenäs järnvägsstation och Formanshagens bostadsområde	Raseborg
Högfors kyrka och klockstapel	Högfors
Hyvinge stationstrakt	Hyvinge
Hyvinge yllefabriks område	Hyvinge
Hyvinge sanatorium	Hyvinge
Villa Wulff	Grankulla
Kervo järnvägsstation	Kervo
Skavaböle garnisonsområde	Tusby
Mariefors gamla industri- och sjukhusområde	Tusby
Esplanadparken och byggnadsbeståndet i centrum	Lovisa
Garnisonsområdet	Lovisa
Gamla Borgå	Borgå
Borgå empirecentrum och stadslandskapet vid åstranden	Borgå

Förteckning över objekt och områden som ingår i inventeringen Byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY 2009) och som helt eller delvis hamnar under beteckningar för områden för centrumfunktioner. Objekten och områdena ska beaktas i planeringen i enlighet med planeringsbestämmelserna för såväl områden för centrumfunktioner som kulturmiljöer.

RKY 2009 objekt

Hangö järnvägsstation

Hangö

RKY 2009 områden

Grankulla järnvägsstation

Grankulla

Kervo järnvägsstation

Kervo

Mariefors bruk och Mariefors sjukhus

Tusby

Lovisa Esplanaden

Lovisa

Näse begravningsplats

Borgå

Trähuskvarter och offentliga byggnader i Borgå empirecentrum

Borgå

Ingå kyrka och prästgård

Ingå

Landfästningen i Lovisa

Lovisa

Hyvinge järnvägsstationer

Hyvinge

Ekenäs järnvägsstation med omgivning

Raseborg

Hyvinge Yllefabrik

Hyvinge

Hyvinge kyrka och församlingscentrum

Hyvinge

Ekenäs seminarium och skolkvarter

Raseborg

Dickursby järnvägsstation

Vanda

Malms järnvägsstation

Helsingfors

Hilding Ekelunds arkitektur i Karis - Karis-Billnäs samskola

Raseborg

Hilding Ekelunds arkitektur i Karis – Karis stadshus

Raseborg

Korso järnvägsstation

Vanda

Fästningar från I världskriget i Helsingfors med omnejd – Nedre Malm, Ormusbacken

Helsingfors

Landfästningen i Lovisa

Lovisa

Trähuskvarter och offentliga byggnader i Borgå empirecentrum

Borgå

